

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Petra Mikeše a soudců Milana Podhrázkého a Jitky Zavřelové v právní věci žalobkyně: **PhDr. V. T.**, zast. Mgr. Jiřím Kasalem, advokátem se sídlem Krajířova 15/I, Dačice, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihočeského kraje**, se sídlem U Zimního stadionu 1952/2, České Budějovice, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 1. 2018, čj. KUJCK 19492/2017, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 20. 7. 2018, čj. 58 A 3/2018-19,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Žalovanému se náhrada nákladů řízení **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d ň ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím ze dne 27. 10. 2017 Komise k projednávání přestupků Města Dačice (dále „přestupková komise“) uznala žalobkyni (dále „stěžovatelku“) vinnou z přestupku proti občanskému soužití podle § 49 odst. 2 písm. d) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o přestupcích“). Žalovaný v záhlaví uvedeném rozhodnutím částečně upravil výrok komise týkající se povinnosti nahradit náklady řízení tak, že nahradil odkaz na § 79 odst. 5 zákona o přestupcích odkazem na § 79 odst. 1 téhož zákona. Ve zbytku rozhodnutí přestupkové komise potvrdil.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného podala stěžovatelka žalobu ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích. Krajský soud žalobu dle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítl rozsudkem uvedeným v záhlaví. Uvedl, že přestupková komise nepoužila úřední záznamy a podání vysvětlení jako důkaz, nebyly jimi nahrazeny svědecké výpovědi, ale byly použity pouze na podporu závěrů vyplývajících ze svědeckých výpovědí. Tvrzené podstatné rozdíly mezi podanými vysvětleními

a výpověďmi svědkyň soud neshledal, výpovědi považoval za věrohodné. Skutkový stav byl v řízení před správním orgánem dostatečně prokázán výpověďmi stěžovatelky, navrhovatele i svědkyň. Provedení výslechu svědka navrženého stěžovatelkou by bylo vzhledem k předmětu řízení nadbytečné. Soud dále shledal otázku příbuzenského vztahu svědkyně Š. k policistovi H. irelevantní, její důvodnost neobjasnila ani stěžovatelka. Před prvním ústním jednáním stěžovatelka sice zaslala správnímu orgánu omluvu e-mailem, ta byla ale z hlediska formy i obsahu nedostatečná, ústní jednání tedy proběhlo v souladu se zákonem.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Proti rozsudku krajského soudu podala stěžovatelka kasační stížnost z důvodu dle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.

[4] Stěžovatelka nesouhlasí se zjištěným skutkovým stavem. Správní orgány i krajský soud podle ní z dostupných podkladů vyvodily vadné závěry. Předně namítla podstatné rozdíly ve výpovědích svědkyně Š. i Z. Skutečnosti, které uvedly do úředního záznamu, při podání vysvětlení a při výslechu na ústním jednání se podle stěžovatelky co do průběhu a intenzity útoku liší v důležitých detailech. Výpovědi těchto svědkyň měly být tedy hodnoceny jako nevěrohodné. Stejně tak navrhovatel svoji verzi událostí v průběhu řízení podstatně měnil, i jeho výpověď měla být proto hodnocena jako nevěrohodná. Stěžovatelka navíc v řízení předložila dostatek důkazů, které měly narušit důvěru správních orgánů i soudu ve výpověď navrhovatele. Jednotlivé výpovědi vyslechnutých osob jsou rovněž v podstatném rozporu. Z provedeného dokazování nelze dovodit, za jakých okolností k fyzickému útoku ze strany stěžovatelky došlo, a tedy nelze vyvrátit, že jednala v nutné obraně, jak tvrdí. Okolnosti skutkového děje nebyly nesporně zjištěny a nebylo tak spolehlivě prokázáno, že šlo o přestupek.

[5] Stěžovatelka popírá, že by se jednalo z její strany o mstu, to je pouze konstrukt soudu, který není podložen žádnou z výpovědí. Policie ani správní orgány nijak neprověřovaly a nezabývaly se jejím tvrzením, že ji navrhovatel napadl v šatně školky a způsobil jí poranění oka. Správní orgány neprovedly jí navrhované šetření příbuzenského vztahu svědkyně Š. a policisty H. Ten několikrát postupoval proti zájmům stěžovatelky. Rovněž nebyl proveden výslech jí navrhovaných svědků.

[6] V závěru stěžovatelka namítla, že postup přestupkové komise, kterým neuznala její omluvu z ústního jednání dne 16. 2. 2017 je nepřiměřeně přísný. Doložení zhoršení zdravotního stavu těsně před jednáním je fakticky nemožné. Zda byla její omluva důvodná, mohlo být reálně posouzeno až později, přestupková komise tedy měla jednání odložit. Ještě týž den zaslala omluvu a doklad o pracovní neschopnosti i datovou schránkou. Nešlo o účelové jednání, stěžovatelka se řízení nevyhýbala a s přestupkovou komisí komunikovala. Její zdravotní stav nicméně neumožňoval, aby se k jednání dostavila.

[7] V doplnění kasační stížnosti ze dne 6. 11. 2018 s odkazem na dohledanou emailovou korespondenci mezi její dcerou a navrhovatelem opětovně poukázala na potřebu provést jí navrhovaný výslech O. T., který byl svědkem manipulace navrhovatele s její dcerou M. P. a objasnil by jejich vztah. Stejně tak mohou navrhovaní svědci O. T. a J. H. objasnit celkový vztah stěžovatelky k navrhovateli a motivaci jejího chování.

[8] Stěžovatelka navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení, případně aby zrušil i předcházející správní rozhodnutí.

pokračování

[9] Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že přestupková komise se velmi podrobně zabývala skutkovým stavem a v rámci řízení obstarala všechny možné a dostupné důkazy a podklady pro vyslovení viny, na základě kterých zjistila skutečný stav věci. V odůvodnění rozhodnutí se vyjádřila i k jednotlivým rozporům ve výpovědích. Výpovědi svědkyň se liší v rozsahu, co viděly, to je ovšem dáno tím, že nebyly přítomny incidentu najednou, ale postupně přicházely. Jejich výpovědi se tedy nemohou do detailu shodovat. K rozporům ve výpovědích dále uvedl, že stěžovatelka poukazuje na drobné detaily, ve kterých se výpovědi liší, neuvedla však důvod, pro který by svědkyně neměly vypovídat pravdu. Žalovaný není kompetentní vyjadřovat se k dalším sporům mezi stěžovatelkou a navrhovatelem, které nebyly předmětem přestupkového řízení.

[10] Námitka příbuzenského vztahu svědkyně Š. a policisty H. je dle žalovaného účelová. Svědkyně byla před výsledkem řádně poučena a na výsledku řízení neměla osobní zájem. K namítaným pochybením policisty H. uvedl, že ty je kompetentní řešit nadřízený orgán jmenovaného policisty. Výslech O. T. by byl ve vztahu k předmětu řízení nadbytečný z důvodu, že útoku nebyl přítomen. Jednání dne 16. 2. 2017 bylo rovněž konáno v souladu se zákonem. Dle žalovaného není důvod rušit rozsudek krajského soudu, ani rozhodnutí správních orgánů, neboť k žádnému pochybení z jejich strany nedošlo.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[11] Kasační stížnost není důvodná.

[12] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou nesprávného procesního postupu přestupkové komise, která dne 16. 2. 2017 konala ústní jednání v nepřítomnosti stěžovatelky. Dle § 74 odst. 1 zákona o přestupcích bylo možné věc projednat i v nepřítomnosti obviněného, pokud se odmítl k jednání dostavit, ačkoliv byl řádně předvolán, nebo se nedostavil bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu.

[13] Krajský soud shledal postup přestupkové komise v souladu se zákonem. Omluva stěžovatelky podle něj nesplňovala náležitosti podání dle § 37 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále „spr. ř.“), protože byla zaslána emailem bez uznávaného elektronického podpisu, který nebyl ani později doplněn. Správní orgán k ní tak správně nepřihlížel. S tímto důvodem se však Nejvyšší správní soud neztotožňuje.

[14] Stěžovatelka podání opravdu nedoplnila. Přestože tentýž den (nikoliv až 21. 2. 2017, jak uvedl krajský soud) zaslala omluvu i z datové schránky společnosti VLTAWIA s. r. o., nezhojila tím nedostatek podpisu podání, protože datová schránka není zřízena jejím jménem a uvedená právnická osoba neměla v řízení o přestupku zmocnění za stěžovatelku jednat. Nejvyšší správní soud je nicméně toho názoru, že bezvýjimečné trvání na formálních náležitostech omluvy dle § 37 odst. 4 spr. ř. není opodstatněné. Při posuzování omluvy z ústního jednání je nutné přihlížet především k účelu a smyslu uvedeného institutu. Omluva není podáním ve věci samé, je to specifický úkon vůči správnímu orgánu, u kterého se vyžaduje vedle důvodnosti rovněž bezodkladnost (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 6. 2013, čj. 6 As 25/2013-23, body 12 a 15). Má tedy za cíl co nejrychleji informovat o existenci důvodů, pro které se obviněný z přestupku nemůže nařízeného jednání účastnit. V řadě životních situací však nelze dostatečnou bezodkladnost omluvy zajistit jinak než telefonicky nebo běžným e-mailem, jelikož tyto prostředky představují rychlou a snadno přístupnou komunikační cestu. Proto i Nejvyšší správní soud ve své rozhodovací praxi tuto formu omluvy připouští a v případě splnění dalších podmínek náležité omluvy pokládá za dostatečnou (srov. rozsudek ze dne

15. 8. 2016, čj. 8 As 91/2016-38, bod 14., nebo rozsudek ze dne 18. 1. 2018, čj. 7 As 331/2017-20, bod 26).

[15] Krajský soud však vedle nedostatečné formy omluvy uvedl, že ani v případě, že by omluva byla podpisem doplněna, nejedná se o dostatečně doloženou omluvu, pro kterou by bylo možné jednání odročit. Z potvrzení o pracovní neschopnosti stěžovatelky totiž nevyplývá, že by nebyla schopna se na jednání dostavit. Stejně posoudily omluvu i správní orgány. S tímto závěrem se již Nejvyšší správní soud ztotožnil. Dle jeho judikatury musí být v omluvě dostatečně konkretizován a doložen důvod, který obviněnému znemožňuje účast na nařízeném jednání. Předložení kopie rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti, ze kterého je zřejmý pouze den počátku a konce pracovní neschopnosti a možnost vycházek, je nedostatečné. Nevyplývá z ní konkrétní příčina zdravotní indispozice, neprokazuje tak relevantní skutečnosti pro posouzení důležitosti důvodů omluvy, tedy že stěžovatelka měla zdravotní komplikace, jež jí skutečně zabraňovaly dostavit se k ústnímu jednání. Ne každé onemocnění odůvodňující dočasnou pracovní neschopnost totiž znamená automaticky nemožnost zúčastnit se jednání (srov. např. rozsudek ze dne 28. 4. 2020, čj. 1 As 427/2018-29, nebo rozsudek ze dne 13. 8. 2015, čj. 10 As 251/2014-53) Stěžovatelka tedy i přes poučení správním orgánem dostatečně nedoložila důvodnost své omluvy. Přestupková komise tak naplnila podmínky pro jednání v nepřítomnosti stěžovatelky dle § 74 odst. 1 zákona o přestupcích. S ohledem na výše uvedené pak není rozhodné, zda správní orgány vyhodnotily její omluvu rovněž jako účelovou či nikoliv.

[16] K námitce nevěrohodnosti výpovědí a podstatných rozporů mezi svědeckými výpověďmi, obsahy podání vysvětlení a úředních záznamů Nejvyšší správní soud uvádí, že stěžovatelkou uvedené citace v kasační stížnosti jsou pouze dílčími úryvky vybraných výpovědí vytržené z kontextu. Stěžovatelka poukazuje především na rozdíly týkající se přesného popisu průběhu útoku, který svědkyně v čase uváděly. Nejvyšší správní soud ze spisu zjistil, že svědkyně Š. dne 17. 10. 2016 (v den incidentu) uvedla, že „P. s maminkou se na P. vrhly jako smyslů zbavené kdy ho neustále tloukly.“ V podání vysvětlení dne 19. 10. 2016 uvedla, že „Pan P. vzal syna do náruče a odcházel na spojovací chodbu u vchodu, kde na něj paní P. se svojí matkou zaútočily. Paní P. dala manželovi facku, kdy tomu odletěly brýle, poté ho kousla do ruky a chytla ho v oblasti rozkroku. Do sporu se připojila také tchyně (obviněná – poznámka soudu), která začala na pana P. také útočit“ Při ústním jednání dne 16. 2. 2017 popsala útok tak, že „...paní P. začala rukama napadat pana P....Ještě než jsme odvedly děti, vzpomínám si, že pan P. měl volnou pravou ruku, druhou držel H., a tou volnou rukou odrážel útoky paní T. i paní P. V tu chvíli došlo nejspíš k tomu, že pan P. udeřil rukou paní T., která si stoupla už vedle, dál napadání pokračovalo mezi panem P. a paní P. Paní P. chytla pana P. v rozkroku a zakousla se mu do ruky a nechtěla ho pustit.“ Na otázku, zda si všimla zranění na navrhovatelí, odpověděla, že si všimla kousnutí na ruce a „něco měl v obličejí“ Z uvedeného je zřejmé, že výpovědi svědkyně se v průběhu času shodují, a to i v podrobnostech útoku (kousání a útok na rozkrok). Odlišnost lze pozorovat pouze v úředním záznamu pořízeném ihned po útoku. Spočívá však pouze v tom, že je popis obecnější, protože nejsou uvedeny detaily útoku a svědkyně užila emočně zabarvená slova. To však rozhodně nezakládá žádný rozpor ve výpovědích svědkyně. Je pochopitelné, že bezprostředně po vypjaté situaci, které se svědkyně přímo účastnila, když se snažila účastníky potyčky od sebe rozdělit, nemusela popsat útok tak přesně a uvést všechny detaily. Ostatně není ani zřejmé, že by byla na další podrobnosti dotazována. Výpovědi si však neodporují, naopak se shodují v podstatných bodech, a to, že navrhovatel byl napaden paní P. i obviněnou. Co se týče šrámu na obličejí navrhovatele, svědkyně přímo neuvedla, o jaké poranění se jednalo, pouze „něco“ viděla, to je ostatně v souladu s tvrzením další svědkyně, která uvedla, že navrhovatel si po potyčce prohlížel obličej. Drobné odlišnosti týkající se přesného průběhu útoku (kdy byla zasazena která rána, jaká zranění byla způsobena) nemohou mít vliv na zjištěný skutkový stav

pokračování

věci. Nelze proto souhlasit se stěžovatelkou, že výpovědi obsahují podstatné rozpory, které by byly způsobilé narušit důvěryhodnost svědecké výpovědi, ze které správní orgán vycházel.

[17] V otázce věrohodnosti výpovědi dále stěžovatelka namítla, že svědkyně Z. do úředního záznamu a podání vysvětlení uvedla, že na navrhovatele zaútočila jeho manželka (M. P.) s tchýní (stěžovatelkou), při ústním jednání však uvedla, že fyzické napadení mezi stěžovatelkou a navrhovatelem neviděla. Podle ní jde o hluboký rozpor, který zůstává nevysvětlen. K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že touto námitkou se zabýval již krajský soud, který dostatečně objasnil, že i když svědkyně do úředního záznamu při podání vysvětlení dne 19. 10. 2016 uvedla, že stěžovatelka zaútočila na navrhovatele, jednalo se pouze o reprodukování události z doslechu od kolegyně, což poté výslovně uvedla při podání vysvětlení dne 9. 3. 2017. Není tedy pravdivé tvrzení stěžovatelky, že by rozpor ve výpovědích zůstal nevysvětlen. Stejně tak na základě odstranění tohoto rozporu ve výpovědích není na místě ani argumentace stěžovatelky, že svědkyně změnila výpověď, z důvodu, že si již nepamatovala verzi ředitelky Š., protože ta nebyla zakotvena v realitě. Ani zde tedy není dán důvod pro hodnocení svědecké výpovědi jako nevěrohodné.

[18] Správní orgán při hodnocení skutkového stavu vycházel předně ze svědeckých výpovědí svědkyň podaných při ústním jednání dne 16. 2. 2016, výslechy byly v souladu se zákonem i obecnou metodologií pro výslech svědků, která stanovuje, že svědek musí nejdříve souvisle vylíčit vše, co o dané události ví, teprve následně jsou mu kladeny otázky. Dodržení tohoto postupu je významné i pro hodnocení věrohodnosti výpovědí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 9. 2010, čj. 1 As 34/2010-73). Svědkyně při výslechu vypovídaly logicky, jejich výpovědi spolu korespondovaly, následně byly schopné reagovat na doplňující dotazy. Správní orgány ani krajský soud tak nepochybily v otázce jejich důvěryhodnosti. Námitka stěžovatelky není důvodná.

[19] Odlišnosti ve výpovědích navrhovatele namítla stěžovatelka již v žalobě. Podle ní jsou verze incidentu předestřené navrhovatelem krajně rozporné, především navrhovatel nejprve uvedl, že mu kousnutí od M. P. způsobilo podlitinu, následně uvedl, že se mu podlitiny nedělají. Ohledně počátku útoku popsal, že stěžovatelka mu bránila v odchodu ze šatny, to poté již neuvádí. Útok se strany M. P. rozšířil později o chycení v rozkroku. Dále uvedl, že byl v sevření a byl kopán, což svědci neuvádějí. K těmto rozporům se podrobně vyjádřil již krajský soud v bodech 63. až 65. napadeného rozhodnutí. Podle něj je zjevné, že zatímco modřiny způsobené údery ženskou pěstí nemusely zanechat viditelné následky, kousnutí, které směřuje hlouběji do tkáně, již následky v podobě podlitiny zanechalo. Pokud navrhovatel neuvedl v následných výpovědích, že byl chycen M. P. v rozkroku, lze tuto odlišnost připsat především časovému odstupu od útoku. S odstupem času si již útok nebyl schopen vybavit tak detailně, což je pochopitelné. Stejně tak skutečnost, zda byl v určitou chvíli útoku v sevření či kopán nelze považovat za podstatný rozpor ve výpovědích, jde pouze o detaily průběhu napadení. Z hlediska řešeného konfliktu mezi stěžovatelkou a navrhovatelem pak nejsou tyto skutečnosti relevantní. Stěžovatelka v kasační stížnosti k těmto bodům neuvádí nic nového, pouze doslovně opakuje svoje žalobní námitky bez bližšího vysvětlení, proč není argumentace krajského soudu správná. Nejvyšší správní soud považuje námitky dostatečně vypořádané krajským soudem a vzhledem k tomu, že je stěžovatelka sporuje pouze prostřednictvím opakování žalobních námitek, odkazuje na vypořádání provedené krajským soudem, se kterým se ztotožňuje. K rozporům ohledně toho, zda navrhovatel byl u lékaře a jaké měl po napadení následky (zda byl v pracovní neschopnosti) Nejvyšší správní soud dodává, že pro posuzovanou věc není rozhodné, zda a jaké následky navrhovatel přesně utrpěl. Na skutkový stav projednávaného přestupku tyto skutečnosti nemohou mít vliv, protože předmětem řízení je přestupek spočívající v narušení občanského soužití tím, že se osoba proti jinému dopustí jiného hrubého jednání dle

§ 49 odst. 2 písm. d) zákona o přestupcích. Pro skutkovou podstatu projednávaného přestupku je tudíž rozhodující zda došlo k hrubému jednání, ne jaké následky toto jednání způsobilo. Pokud by uvedené následky měly hrát v posuzování věci roli, jednalo by se o přestupek spočívající v ublížení na zdraví dle § 49 odst. 1 písm. b) téhož zákona. Není to tak podstatné pro řádné zjištění skutkového stavu. Podstatné je, zda stěžovatelka útočila na navrhovatele.

[20] K věrohodnosti výpovědi navrhovatele je nutno uvést, že dlouhodobé rodinné spory a neshody mezi účastníky řízení nemohou sloužit jako důkaz nedůvěryhodnosti osob a jejich výpovědí. Stěžovatelka namítla, že správní orgány měly nechat odborně znalecky vyšetřit osobnost navrhovatele. Tuto námitku ale vznesla až v kasační stížnosti, Nejvyšší správní soud se jí tak dle § 104 odst. 4 s. ř. s. nemohl zabývat.

[21] Přestupková komise v odůvodnění svého rozhodnutí (zejména na str. 14 a 15) zdůraznila, že výpověď navrhovatele i výpověď stěžovatelky hodnotila s rezervou vzhledem k možné motivaci zkreslit popis událostí ve vlastní prospěch a vycházela primárně z výpovědi svědkyň. Stejně tomu bylo i při zjišťování průběhu počátku konfliktu. Výpovědi stěžovatelky i navrhovatele jsou zcela protichůdné, přestupková komise tak vycházela především z výpovědi nestranných svědků, konkrétně svědkyně Z., která byla přítomna počátku střetu účastníků již v šatně, a Š. Výpověď M. P. správní orgány shledaly nevěrohodnou, jelikož se podstatně měnila v čase. Svědkyně Z. ve své výpovědi uvedla, že: „*Pana P. jsem pustila dovnitř a šla jsem do šatny, kde se sešel pan P. s jeho tchýní a společně s nimi tam byly i děti P....Pan P. s dětmi odcházel, H. držel v náručí a P. vedle, což se nelíbilo matce paní P. V ten moment přišla do šatny slečna T....otevřela dveře do hlavní chodby, a za nimi stála paní P. Jak se otevřely dveře, paní P. napřáhla a ubodila pana P. do obličeje, až mu odletěly brýle.*“ Z výpovědi svědkyně Z. dle Nejvyššího správního soudu vyplynulo, že v šatně školky k žádnému fyzickému napadení nedošlo, fyzická potyčka začala, až když navrhovatel ze šatny odcházel, a udeřila ho M. P. Svědkyně Š. rovněž uvedla, že začátek potyčky iniciovala M. P. až ve spojovací chodbě. Uvedené výpovědi jsou tedy souladné a skutkový stav týkající se počátku konfliktu na chodbě tedy byl zjištěn bez důvodných pochybností.

[22] Dále stěžovatelka v kasační stížnosti souhlasí se závěrem krajského soudu, že navrhovatele udeřila. Nesprávný je podle ní ale závěr, že toto jednání naplnilo znaky přestupku, protože správní orgány spolehlivě nezjistily, za jakých okolností k napadení došlo a nepodařilo se jim tak vyvrátit tvrzení stěžovatelky, že jednala v nutné obraně.

[23] Z výše uvedeného nicméně vyplývá, že okolnosti počátku konfliktu byly před správními orgány dostatečně objasněny svědeckými výpověďmi. Ke zjišťování skutkového stavu bez důvodných pochybností Nejvyšší správní soud uvádí, že přestupkové řízení je ovládáno zásadou vyšetřovací. Břemeno tvrzení a důkazní břemeno tak neleží na účastníkovi řízení, ale je na správním orgánu, aby shromáždil potřebné důkazy a prokázal, že přestupku se dopustil právě obviněný. Obviněný je však povinen prokázat, co sám tvrdí, pokud má z jeho tvrzení správní orgán vycházet (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2013, čj. 5 As 64/2011-66). Tvrzení o jednání v nutné obraně však stěžovatelka neprokázala, na jeho podporu nepředložila ani žádné relevantní důkazy. Naopak, z dokazování vyplynuly skutečnosti toto tvrzení vylučující. Hlavním zákonným předpokladem pro jednání v nutné obraně je totiž fakt, že jde o jednání, kterým dotyčný *odvrací přímo brozící nebo trvající útok* (viz § 2 odst. 2 přestupkového zákona), v tomto případě podle tvrzení stěžovatelky útok na M. P. Ze zjištěného skutkového stavu ale vyplývá, že navrhovatel na M. P. neútočil, pouze se bránil a volnou rukou odrážel útoky stěžovatelky a M. P, která fyzickou potyčku začala, byl to tedy navrhovatel, kdo jednal v nutné obraně.

pokračování

[24] Stěžovatelčino tvrzení, že nejdříve dostala „brutální ránu“ do oka od navrhovatele v šatně a pak uviděla, jak navrhovatel dal ránu také M. P., kterou se rozhodla před dalšími údery chránit, je v rozporu se zjištěným skutkovým stavem, konkrétně s výpovědí svědkyně Z., která byla v tu dobu přítomna v šatně a incident by musela vidět. Stěžovatelka své tvrzení nijak nedoložila. Zároveň z výpovědi svědkyně Z. vyplývá, že stěžovatelka musela, stejně jako svědkyně, vidět ránu, kterou dala M. P. navrhovateli a kterou fyzický útok začal. Rovněž z výpovědi svědkyně Š. vyplývá, že všechny zúčastněné zastihla na spojovací chodbě, M. P. zrovna přišla, telefonovala a nechtěla navrhovatele s dětmi pustit, „*v ten moment došlo k fyzickému napadení, paní P. začala rukama napadat pana P.*“. Stejně tak svědkyně Z. uvedla, že zúčastnění „*vysli na spojovací chodbu a tam se do sebe pustili*“ Proto Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že stěžovatelka nemohla jednat ani ve skutkovém omylu a domnívat se, že pouze brání dceru proti navrhovateli v nutné obraně.

[25] Dle zjištěného skutkového stavu mohl v nutné obraně jednat pouze navrhovatel. Již z definice nutné obrany totiž vyplývá, že proti jednání v nutné obraně není nutná obrana přípustná, jelikož se nejedná o útok a protiprávní čin. Takové jednání je naopak považováno za pokračování v původním útoku. Toto východisko potvrzuje rovněž judikatura Nejvyššího soudu (např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 5. 2015, čj. 4 Tdo 527/2015-41). Správní orgány i krajský soud tak možnost jednání v nutné obraně správně vyloučily.

[26] Okolnosti, za kterých došlo k poranění oka stěžovatelky, nebyly pro posouzení viny stěžovatelky z projednávaného přestupku rozhodné. Správní orgány zjistily skutkový stav průběhu konfliktu dostatečně. Uvedený skutek nebyl předmětem řízení, přestupková komise se tedy uvedeným návrhem zabývat ani nemohla. Řízení o návrhu stěžovatelky na projednání přestupku spočívajícím v jejím napadení ze strany navrhovatele navíc bylo přestupkovou komisí z důvodů opožděnosti zastaveno.

[27] K námitce neprovedení stěžovatelkou navrhovaných důkazů je nutné uvést, že správní orgán má povinnost vést řízení tak, aby s ohledem na zásadu materiální pravdy a procesní ekonomie zjistil skutkový stav v potřebném rozsahu a bez důvodných pochybností. S ohledem na to je tedy povinen odpovědně vážit, které důkazy je třeba provést, a posuzovat důvodnost návrhů stran na doplnění dokazování. Naopak není povinen provést všechny důkazní návrhy účastníků. Provede jen takové, které jsou ke zjištění skutkového stavu potřebné. Pokud ovšem některé z nich neprovede, musí v rozhodnutí odůvodnit, proč tak neučinil (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 5. 2012, čj. 8 As 100/2011-70).

[28] Stěžovatelka v kasační stížnosti zopakovala žalobní námitku neprovedení výsledku O. T., kterého podle ní správní orgány měly vyslechnout k prokázání ovlivňování M. P. ze strany navrhovatele a jejich vzájemného vztahu. Krajský soud shledal, že vzhledem k předmětu řízení není nutné zjišťovat, zda navrhovatel telefonoval M. P. a žádal ji, aby vypověděla, že útok začala ona, neboť nejde o rozhodné skutečnosti pro zjištění skutkového stavu potřebného k rozhodnutí v dané věci. Předmětem řízení je totiž fyzické napadení navrhovatele ze strany stěžovatelky, nikoliv ze strany jeho ženy M. P. Tomu navrhovaný svědek nebyl přítomen, nemohl by tedy průběh incidentu jakkoliv objasnit. Pokud jde o prokázání toho, kdo byl iniciátorem konfliktu, to má správní orgán za dostatečně prokázané z výpovědi svědkyň Š. a Z. Přestupková komise tedy v souladu s judikaturou kasačního soudu řádně a dostatečně odůvodnila, proč stěžovatelkou navrhované výsledky neprovedla. Nejvyšší správní soud považuje názor krajského soudu za věcně správný a ztotožňuje se s ním. Vzhledem k tomu že stěžovatelka v kasační stížnosti neuvedla, v čem spatřuje názor krajského soudu nesprávným, ani jinak nezpochybnila jeho závěry, odkazuje Nejvyšší správní soud na vypořádání provedené krajským soudem a v souvislosti s touto námitkou nemá dále co vypořádávat.

[29] Uvedené platí i pro navrhované šetření příbuzenského vztahu svědkyně Š. a policisty H. Krajský soud k této žalobní námitce uvedl, že otázka příbuzenství těchto osob není pro danou věc relevantní. Ostatně ani stěžovatelka nezdůvodnila důležitost tohoto důkazu pro projednávanou věc. Pokud stěžovatelka měla pochybnosti o postupu jmenovaného policisty, měla se obrátit na jeho nadřízeného. Svědkyně Š. byla poučena o následcích nepravdivé výpovědi a neměla na řízení osobní zájem, což nerozporovala ani stěžovatelka. Vzhledem k tomu, že stěžovatelka sporuje uvedené závěry pouze prostřednictvím opakování žalobních námitek, odkazuje Nejvyšší správní soud na vypořádání provedené krajským soudem, se kterým se ztotožňuje.

[30] Námitky, že stěžovatelka pro svůj zdravotní stav nebyla napadení navrhovatele schopna a neprovedení výslechu J. H., byly v soudním řízení uplatněny až před kasačním soudem. Dle § 109 odst. 5 s. ř. s. k nim soud nepřihlédl, protože jde o skutečnost, kterou stěžovatelka uplatnila až poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí. Ze stejného důvodu nemohl Nejvyšší správní soud přihlédnout ani k doplnění odůvodnění kasační stížnosti ze dne 6. 11. 2018. Ani přesto by však existence emailu její dcery navrhovatelí (který ovšem nedoložila) nebyla způsobilá zpochybnit zjištěný skutkový stav týkající se projednávaného přestupku a odůvodnit potřebu navrhovaných výslechů.

IV. Závěr a náklady řízení

[31] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty poslední s. ř. s. zamítl.

[32] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka, která neměla v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, nevznikly v řízení náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 27. srpna 2020

Petr Mikeš
předseda senátu